

„Kostel na zimu uzavřeme.“ Šetření se nevyhne ani církvi

Uzavírání kostelů nebo přesouvání mší do menších svatostánků, které dokáží vytopit. I katolická církev musí kvůli vysokým cenám energií šetřit. Plánuje omezovat i aktivity na farách nebo víc investovat do úsporného vybavení.

**Máme pověst dost
vlažných křesťanů ...**

„Topit se asi letos nebude nikde. Používat budeme jen to nejnужnější,“ konstatuje děkan a dómský farář Ladislav Švirák z Arcibiskupství olomouckého. Kvůli růstu cen energií se tam část mše nebudou sloužit ve velkých kostelích a přesunou se do menších prostorů. Opatření by se mělo týkat především všedních dní, kdy do chrámů nechodí velké množství věřících. Vedení arcibiskupství doufá, že tak ušetří na vytápění. „Přes týden budou mše z katedrály přesunuté do kaple svaté Anny, což je kostel poblíž. Ty nedělní a různé slavnosti zůstanou normálně v katedrále,“ doplnil Švirák.

K omezení provozu se rozhodli i ve Frýdku-Místku. „Na zimní období uzavřeme kostel Věch Svatých. Bohoslužby se přemístí do jiného, který bude vytápěný jako jediný,“ popisuje farář a děkan na římskokatolické farnosti v Místku Daniel Vícha. Účet za elektřinu se snaží snížit i vypínáním osvětlení. „Již od letních měsíců jsme v kostelích začali výrazně omezovat svícení tak, aby bylo čistě funkční. Od svícení pouze estetického, jako je nasvícení obrazů či soch, jsme úplně upustili,“ říká Vícha. „Samozřejmostí je také v kostelích postupná výměna za úsporná svítidla,“ dodává. Kromě kostelů se aktivity farnosti uskutečňují ještě v několika dalších budovách. Ty jsou všechny vytápěné plynem. „I zde přemýšlíme nad vhodnou strategií, jak co nejlépe energii využívat, aby nedocházelo ke zbytečným ztrátám,“ nastiňuje další plány Vícha.

O přesunu bohoslužeb přemýšlí i farář v Chropyni Stanislav Trčka. „Kdyby zima byla hodně tuhá, třeba ve farním sále nebo v jiné místnosti na faře by se daly mše svaté ve všední den sloužit,“ myslí si. „Zatím nás zima nezasáhla naplno, mrazy ještě neudeřily. Takže teď je ještě máme normálně v kostele, doposud jsme ani netopili,“ dodává farář. Zálohy za energie se na farnosti v Chropyni zvedly zatím o asi tisíc korun, situace je proto podle Trčky ještě zvladatelná. Záleží ale na vyúčtování na konci roku.

Za energie statisíce

Těm, kterým se zdá,
že málo topíme,
mohu citovat známý biblický verš:
"Mnoho mrznoucích,
ale málo zmrzlých."

Jinde je nárůst cen dramatičtější. „Podle odhadu z ekonomické rady v létě letos zaplatíme dvojnásobek a další rok čtyřnásobek toho, co jsme platili před energetickou krizí. V historickém domě ta čísla jdou do velkých statisíců a farnosti zatěžují,“ vysvětluje farář Štěpán Smolen z děkanství v Jablonci nad Nisou. Nejnáročnější je z hlediska placení účtů udržení každodenního provozu na faře. Přes týden se na ní totiž setkává mládež, je místem různých kurzů, přednášek a dalších aktivit. „Snažili jsme se to zkoncentrovat od středy do soboty. Chtěli jsme, aby tři a půl dne byly prostory využívány intenzivněji a topilo se. V druhé polovině týdne bude úsporný temperovací režim, ve kterém toho tolik neprotopíme,“ popisuje. Na děkanství v Jablonci nad Nisou se také rozhodli investovat do úspornějších zařízení. „Vyměnili staré plynové kotle za nové kondenzační, do budoucna plánujeme pořídit i tepelné čerpadlo. Dále chceme při rekonstrukci zevnitř zateplit strop fary,“ vyjmenovává Smolen.

Podobné zásahy ovšem nelze provádět všude. „U nás to není ani možné, kolem katedrály všechny objekty spadají pod národní kulturní památku,“ vysvětluje farář Švirák. Stejná situace je například na farnosti v Chropyni, kde podle Trčky podobné zásahy ze stejných důvodů nepřipadají v úvahu.

Proto nyní nejčastěji utahují kohoutky na topení. „Mám faru, kde je asi osm místností, takže topím jen v jedné místnosti a kuchyni. Ale to asi teď dělají všichni,“ myslí si farář v Šitbořicích Jiří Topenčík.

Na farnosti v Olešnici se dá zase topit dřevem, takže využívají především tento způsob vytápění. I tak se snaží neprotopit příliš. „Nedávno jsem měl návštěvu a říkali mi, že mám na faře zimu. Odpověděl jsem, že si musíme zvykat,“ říká s úsměvem tamější farář Tomáš Šíma. Ceny za energie mají nasmlouvané do konce roku. Poté ale počítají s tím, že si připlatí jako všichni ostatní.

„Zchudneme, ale zvládneme to“

A tu si vzpoměl na misionáře na Sibiři, a hned mu bylo tepleji.

Krise nedopadá na všechny farnosti stejně. Některé mají určitý majetek, jiné jsou odkázané na příspěvky od farníků a věřících.

„V Čechách je velký nepoměr. Farnostem se po restitucích vrátily pozemky a majetky odpovídající historickému významu, ne vždycky to ale odpovídá reálnému životu dnes,“ vysvětluje farář Smolen z jabloneckého děkanství.

„Jsou farnosti, kde do kostela chodí pár lidí a které se uживí třeba pronájemem polností. My jsme ve městě, farnost nic nevlastní. Naše zdroje jsou příspěvky od farníků, žijeme z jejich dobrotivosti,“ podotýká. Přesto věří, že krizi ustojí. „Zchudneme na tom, budeme se muset omezit. Ale měli bychom to zvládnout. Doufáme, že pomůže i zastropování.“

Na některých místech se svatostánky nevytápěly nikdy. „My topíme po celých severních Čechách jen asi ve třech kostelech. Tam, kde mají velkou návštěvnost, to lidé snad zadýchají,“ říká generální vikář Martin Davídek z Biskupství litoměřického. To si nechalo vypracovat energetickou analýzu a ve všech deseti vikariátech zpracovávají data o tom, kde by mohli ušetřit. „Máme také připravený fond pomoci pro místa, kde by to kněží nezvládli,“ dodává Davídek.

V kostele se netopí ani v Jablonci nad Nisou. „Někteří pamatují, že když bylo minus osm, voda v konvičkách nám zmrzla, ještě než se mše dosloužila do konce,“ vzpomíná tamější farář Smolen.

Jedno je ale jisté – bohoslužby budou sloužit pořád, bez ohledu na krizi. „Nebudeme je omezovat za žádných okolností, ani kdyby energie stály cokoliv. To zaplatíme vždycky,“ uzavírá Smolen.

Daniela Krásenská, Seznam zprávy